

Bekämpning av örtogräs i vårkorn

Karin Jahr, Jordbruksverkets växtskyddscentral, Linköping

Ogräseffekten av de olika behandlingarna redovisas som medeltal av flera försök. Skörderesultaten redovisas från varje enskilt försök tillsammans med vissa fältuppgifter. Ogräseffekten anges som procent kvarvarande ogräsmängd i förhållande till obehandlat (rel.tal 100). I texten används begreppen mycket god effekt för över 90 % ogräseffekt och god effekt för 70-90 % ogräseffekt.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

De länsbeteckningar som används står för följande län; AB Stockholms, C Uppsala, E Östergötlands, "R" f.d. Skaraborgs, T Örebro och U Västmanlands.

Om försöken

Syftet med försöksserie L5-400 är att testa olika preparat och blandningar i olika

doser mot örtogräs i vårkorn. Samma försöksplan låg utlagd i hela landet. Inom Mellansvenska Försökssamarbetet låg försöken i C-, E-, "R"-, T- och U-län. I övriga landet låg försöken i Skåne och i Hallands län. Det är andra året som landet har en s k rikspan. Syftet är att få ett bredare underlag för rådgivningen kring ogräsbekämpning. Tanken är också att en del led ska ligga med under flera år, vilket möjliggör en flerårssammanställning. Någon sammanställning av alla försök är ännu inte gjord.

Försöken i Mellansverige låg i fält sådda med sorterna Astoria (3 fält) och Gustav (2 fält).

I tabell 1 och 2 redovisas resultat från samtliga led som ingått i försöken inom Mellansvenska Försökssamarbetet. Enskilda försöksresultat är utlagda på nätet. I tabell 3 redovisas en sammanställning av resultat från 9 försök 2007-2008 i AB-, C-, E-, "R"-, T- och U-län.

Tabell 1. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Ogräseffekter. Resultat från 5 försök 2008 i C-, E-, "R"-, T- och U-län

Försöksled	Antal försök	Målla	Snärjmåra	Samtliga örtogräs
1 Obehandlat	5	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
2 1,5 tabl Express + 0,1 l vätmedel	5	1	60	27
3 1,0 tabl Express + 1,0 l Ariane S + 0,1 l vätmedel	5	0	35	11
4 0,8 tabl Ally + 1,0 l Ariane S + 0,1 l vätmedel	5	1	38	14
5 2,0 l Ariane S	5	1	13	8
6 0,5 tabl Express + 0,5 l Starane XL + 0,1 l vätmedel	5	13	16	19
Antal försök		5	2	50
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		117	60	298

Tabell 2. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 5 försök 2008 i C-, E-, "R"-, T- och U-län

Försöksled	Brestorp Skänninge E-län		Osvalla Vintrosa T-län		Sätuna Björklinge C-län		Brunnby Västerås, U-län		Larv Vedum "R"-län	
	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal
1 Obehandlat	7 458	100	7 427	100	4 995	100	5 688	100	4 390	100
2 1,5 tabl Express + 0,1 I vätmedel	+209	103	+470	106	+671	113	+244	104	+431	110
3 1,0 tabl Express + 1,0 I Ariane S + 0,1 I vätmedel	-42	99	+289	104	+625	113	-15	100	+692	116
4 0,8 tabl Ally + 1,0 I Ariane S + 0,1 I vätmedel	+347	105	+476	106	+813	116	-41	99	+1056	124
5 2,0 I Ariane S	+375	105	+753	110	+563	111	+203	104	+963	122
6 0,5 tabl Express + 0,5 I Starane XL + 0,1 I vätmedel	+181	102	+739	110	+658	113	+121	102	+927	121
LSD 5%, kg/ha	500		350		350		470		690	
Sort	Gustav		Gustav		Astoria		Astoria		Astoria	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²	99		84		625		63		618	
DC, Behandlingstidpunkt	20 (21 maj)		16 (27 maj)		30 (12 jun)		32 (9 jun)		22 (23 maj)	

Ogräseffekt

Ogräsmängden var hög i försöken, i medeltal 298 (63-625) g/m², se tabell 1. Det var endast målla och snärjmåra som förekom i fler försök än i bara ett. Vi kan konstatera att samtliga behandlingar hade god effekt mot "samtliga örtogräs". En effekt som i de flesta fall är fullt tillräcklig i vårkorn. Effekten mot målla är mycket god efter samtliga behandlingar förutom efter en låg dos av Express + Starane XL (led 6). Effekten mot snärjmåra är god efter en behandling med 2,0 l Ariane S/ha (led 4) och efter 0,5 tabl. Express + 0,5 l Starane XL/ha (led 6).

I tabell 3 redovisas sammanställningen av två års försök. Alla behandlingar gav en god eller mycket god effekt mot då, målla, våtarv och "samtliga örtogräs". Ariane S (led 3) gav en mycket god effekt och Express + Starane XL (led 4) en god effekt mot snärjmåra och åkerbinda, Express (led 2) gav en betydligt sämre effekt.

Skörderesultat

Skörden i obehandlat led varierade mellan cirka 4400 och 7500 kg/ha, se tabell 2. I försöket på Sätuna gav samtliga behandlingar en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Där var också mängden ogräs högst. I försöket på Larv var det också mycket ogräs och samtliga behandlingar gav,

förutom efter Express (led 2), en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. I försöket på Osvalla gav samtliga behandlingar, förutom efter Express + Ariane S (led 3), en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Lite förvånande med tanke på den låga mängd ogräs och en hög skörd, dvs en bra konkurrent mot ogräset. I de två andra försöken gav inte någon av behandlingarna en statistiskt säker skördeskillnad jämfört med obehandlat. Ogräsmängden var också mycket låg i de två försöken.

I tabell 3 redovisas sammanställningen av två års försök. Alla behandlingar gav en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Det var ingen statistiskt säker skillnad i skörd mellan de olika behandlingarna.

Slutsats

- Bekämpa alltid om mycket ogräs.
- Välj preparat efter de dominerande ogräsarterna.
- Möjligheten att reducera dosen i vårkorn är god.
- Använd dosnyckeln och anpassa dosen efter förhållandena vid spruttillfället.
- "Timingen" är viktig, dvs att spruta under optimala sprutbetingelser när ogräsen är små.

Tabell 3. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 9 försök 2007-2008 i AB-, C-, E-, "R"-, T- och U-län

Försöksled	Skörd		Ogräs rel.tal					
	kg/ha	Rel.tal	Dån	Målla	Snärj- måra	Våt- arv	Åker- binda	Samtl. örtogräs
1. Obehandlat	6 100	100	100	100	100	100	100	100
2. 1,5 tabl Express + vtm	+380	106	7	1	57	2	50	26
3. 2,0 l Ariane S	+440	107	10	1	9	0	1	9
4. 0,5 tabl Express + 0,5 l Starane XL + vtm	+410	107	10	13	15	0	12	17
Antal försök		9	3	4	5	3	4	9
Ogräsvikt i obehandlat g/m ²			239	142	39	64	107	340
LSD 5%, 190 kg/ha								